

УДК: 371.302+378.937+371.31

*Людмила Василівна Долінська,
завідувач навчально-методичної лабораторії,
Одеський коледж комп'ютерних технологій
Одеського державного екологічного університету,
вул. Львівська, 15, м. Одеса, Україна*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАЧІВ ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ КОЛЕДЖУ

В статті визначені педагогічні умови професійного вдосконалення викладачів технічних дисциплін до проведення навчальної роботи у вищих закладах освіти технічного профілю. Наведені пізнавальні принципи сучасної прикладної науки з метою формування методичного підґрунтя для викладачів технічного профілю підготовки. Дослідження пов'язані з процесом трансформації педагогічних підходів до конкретної методичної концепції у навчальному процесі закладу вищої освіти технічного профілю. Вирішені наступні задачі: проведено аналіз підготовки фахівців технічного профілю (випускників інженерних спеціальностей) до участі в навчально-педагогічній роботі; визначені знання, вміння та навички, які є основними в процесі професійної підготовки майбутніх викладачів; сформульовані педагогічні умови вдосконалення викладачів технічних дисциплін.

Ключові слова: педагогічні умови, вдосконалення, освіта, викладач, технічний напрямок.

Процеси інтелектуального, професійного становлення, розвитку та вдосконалення людини, взагалі, і викладача, зокрема, набувають сьогодні статусу фундаментальної здатності, життєво необхідного процесу існування [1]. Рушійною силою вдосконалення педагога є суперечність між усвідомленням педагога особистісного соціального призначення і реальною можливістю його здійснення [2]. Формування викладацької суб'єктності є можливим лише на ґрунті безперервного самовдосконалення [3]. Викладач має бути здатним до того, щоб досягнути духовну особистісну цілісність і цінність студента, зрозуміти і прийняти його, як особистість [4]. Розкрити не лише широкі можливості передання нового знання тим, хто навчається, але і сформувати в них ефективні механізми самовдосконалення. Сьогодні – це є надзвичайно актуальним завданням.

Мета роботи полягала в тому, щоб визначити педагогічні умови професійно-педагогічного вдосконалення викладачів технічних дисциплін до проведення навчальної роботи у вищих закладах освіти технічного профілю. Предметом дослідження стали пізнавальні принципи сучасної педагогічної науки з метою формування методичного підґрунтя для викладачів технічного напрямку підготовки. Об'єкт дослідження пов'язаний із процесом трансформації педагогічних підходів до конкретної методичної концепції у навчальному процесі закладу вищої освіти технічного профілю. Відповідно до поставленої мети, в роботі вирішувалися такі завдання: провести аналіз підготовки фахівців технічного профілю (випускників інженерних спеціальностей) до участі в освітньо-педагогічній роботі; визначити ті знання, вміння та навички, які є основними в процесі професійної підготовки студентів; сформулювати педагогічні умови професійно-педагогічного вдосконалення викладачів технічних дисциплін.

Педагогічні науки здебільшого орієнтувалися лише на специфічні закономірності процесу навчання [5]. Загальні ж закономірності підготовки

фахівців технічного профілю (випускників інженерних спеціальностей) до педагогічної (викладацької) роботи застосовувалися (і застосовуються), не завжди аргументовано й обґрунтовано. На жаль, передбачається, що викладач - випускник вищого закладу освіти з технічною профільною освітою, за визначенням, є вже готовим до проведення та управління освітнім процесом, здатний забезпечувати необхідну якість навчання студентів. На наш погляд, – це є хибною позицією. А отже, конкретика цілей педагогічної підготовки майбутнього (або молодого) викладача, який має технічну освіту, полягає у формуванні повного спектру науково-методичних знань, умінь, та навичок, необхідних до проведення викладацької діяльності. Для цього потрібне глибоке володіння, вивчення та засвоєння спеціально-технічних дисциплін.

На етапі початкової педагогічної діяльності викладач має не лише оволодіти навичками передання та трансформації спеціальних знань студентам, але й усвідомити основні закони, принципи, положення педагогіки (зокрема, дидактики), психології, методики викладання навчального матеріалу.

Ключовим показником рівня педагогічного професіоналізму викладача є саме вміння правильно і своєчасно сформувати систему освітніх цінностей підготовки майбутнього фахівця, забезпечити практично необхідний рівень його компетенцій.

До впровадження ефективної (оперативної) діагностики знань, умінь і навичок у викладацьку практику молодих викладачів можуть залучитися досвідчені, компетентні педагоги. Чітке планування подання навчального матеріалу, передбачливість і правильний прогноз щодо глибини засвоєння нових знань студентами - надважливі реперні точки, так би мовити, дорожня карта, яка є орієнтиром для викладача з вищою технічною освітою у процесі реалізації процесу навчання. З одного боку, потреба в таких викладачах зростає, оскільки саме вони здатні засвоїти і зрозуміти неймовірно складні

науково-технічні опції сьогодення. З іншого, отримавши спеціальні фахові знання (наприклад, з механіки, програмування, сучасних інформаційних технологій тощо), сформувавши практичні вміння, молоді педагоги-технарі мають оволодіти і доводити до досконалості професійно-педагогічні навички на конкретному педагогічному майданчику, наприклад, технічному закладі освіти – університеті, коледжі, технікумі. Тому особливого значення набувають дослідження, які спрямовані на детальне вивчення і розробку «портрета» майбутнього фахівця того чи того технічного профілю, зорієнтованого на проведення, власне, педагогічної роботи.

Практичним результатом наших досліджень, стало створення і введення в дію кваліфікаційних характеристик педагогів, які мають спеціальну технічну освіту (інженери-техніки і технологи, інженери - електромеханіки, інженери - програмісти, інженери в галузі САПР тощо), але не мають досвіду педагогічної роботи. Таку групу було виокремлено як групу викладачів-початківців (група «Е»: 34 особи). До її складу увійшли фахівці, які мали величезний стаж роботи у промисловості (інженери, технологи, головні інженери, енергетики та ін.) і до цього моменту ніколи не були задіяні в педагогічній роботі. Другу групу (група «Д»: 35 осіб) викладачів сформували досвідчені педагоги, які здебільшого мали багаторічний досвід навчально-методичної, виховної роботи. Експериментальною платформою слугували технічні коледжі міста Одеси: Одеський коледж комп'ютерних технологій Одеського державного екологічного університету (ОККТ ОДЕКУ), Одеський автомобільно-дорожній коледж Одеського національного політехнічного університету (ОАДК ОНПУ), Одеський коледж транспортних технологій (ОКТТ). Загальна кількість задіяних в експерименті викладачів склала – 69 осіб. Була організована робота «Школи молодого викладача», де педагоги-наставники ділилися своїм навчальним, методичним, виховним досвідом. На протязі першого семестру, починаючи із 2014 р., проводилися теоретичні семінари, круглі столи, майстер-класи та інші заходи. Найбільшу зацікавленість викликали результати проведення бінарних занять, де були задіяні представники груп Е і Д одночасно. Така організація освітнього процесу отримала назву навчальне заняття за участю динамічної педагогічної пари (ДПП). Наприклад, у подвійному комп'ютерному класі заняття з інформаційних технологій з однієї підгрупою проводив молодий викладач (група Е), а поруч, з іншою підгрупою, - проводив педагог, який володіє багаторічним навчально-методичним досвідом (група Д). Насичення спеціальною, фаховою, новою інформацією перетиналося з ефективними методичними прийомами, методами, підходами. У цій ДПП відбувалось і навчання, і інформаційне доповнення одночасно. Було з'ясовано, що одним з важливих показників освітнього процесу є *взаємодоповнюваність* викладачів. Ефективний розвиток особистості викладача, як майбутнього фахівця, передбачає

постійне професійне зростання, подолання організаційних перешкод, формування глибокої зацікавленості до процесу навчання. Саме це стає важливою *педагогічною* умовою невинного вдосконалення молодого і навіть досвідченого педагога. Тобто «...суб'єкти освітнього процесу приречені на саморозвиток, внутрішня сила якого слугує джерелом й імпульсом розвитку кожного з них...» [6: 109]. У ракурсі досліджуваної проблеми зазначимо, що здійснення професійного вдосконалення викладачів технічних дисциплін буде ефективним і успішним лише за умовою такої організації, що враховує різноманітні особистісні, соціальні та педагогічні чинники, які спрямовані на досягнення конкретної мети навчання.

У процесі визначення *педагогічних умов* ефективного здійснення професійно-педагогічного вдосконалення викладачів технічних дисциплін вищого закладу освіти враховувалося те, що саме викладач має бути динамічною, активно дієвою, нелінійною системою [7]. На наш погляд, саме це уможливить виокремлення педагогічних умов, дотримання яких забезпечить ефективне здійснення професійного вдосконалення викладача технічного закладу освіти.

Аналіз процесів педагогічної реалізації викладачів груп Е та Д (шляхом тестування, анкетування, опитування), в освітньо-виховному процесі вищезазначених коледжів технічного напрямку, дозволив сформулювати такі *педагогічні умови*, які визначаємо, як *внутрішні*: 1) професійний потенціал педагога, його організаційні здібності, особистісний рівень компетенції; 2) психолого-педагогічна готовність до освітньо-виховного процесу з елементами самовиховання, самоаналізу, самокритики; 3) викладач як синергетична система з внутрішніми процесами біфуркації, флуктуації, невизначеності здатна до самоорганізації та самовдосконалення. *Зовнішні* педагогічні умови ґрунтуються на науково-методичних, навчальних, інноваційних, інформаційних технологіях. Впровадження цих складників у педагогічну практику конкретного вищого закладу освіти відбувалося передусім з метою створення креативно-розвивального освітнього середовища через роботу навчально-методичного кабінету і навчально-методичної лабораторії із залученням голів циклових комісій, класних керівників і кураторів груп (тьюторів). По-друге, було реалізовано менеджмент організації освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити технічні умови для проведення і здійснення логістики впровадження інновацій.

Виходячи з даних досліджень, педагогічну умову визначили як сформоване вміння бути суб'єктом особистісної життєдіяльності, що передбачає передусім: розвинену самосвідомість особистості; вміння здійснювати і виокремлювати мету своєї педагогічної роботи; готовність до постійної інтелектуальної праці; здатність викладача формуватися, розвиватися, змінюватися. Суб'єктність розуміємо як якість індивіда бути суб'єктом активності [8, с. 174]. Суб'єктність же

викладача виявляється в його професійній діяльності, професійному спілкуванні, професійній самосвідомості.

На думку В. Петровського, суб'єктність розкривається в актах постійного поновлюваного образу-еталона, що спрямовує процес відтворення наявного [10, с. 121]. Суб'єктність можлива за умови свободи і неможлива без розвитку. Людина виявляє перед собою свою суб'єктність, піддаючи випробуванням особистісну здатність бути причиною себе, що становить основу активної дезадаптивності [9, с. 25]. Як бачимо, В. Петровський акцентував на тому, що особистість є не лише суб'єктом діяльності, а ще й суб'єктом спілкування та усвідомлення свого життєвого шляху.

Спираючись на погляди відомих науковців (зокрема, Г. Балла, І. Беха, І. Зязюна, Л. Фридмана та ін.), доходимо висновку, що викладач вищої школи – це активний діяч із професійною самосвідомістю, який протистоїть зовнішнім викликам. Суб'єктність викладача вищого закладу освіти виявляється в усвідомленій, цілеспрямованій на саморозвиток, самовдосконалення активності, вмінні не лише сприймати зовнішні впливи, але й перетворювати їх, впливати на оточення та педагогічну дійсність. Уміння бути суб'єктом професійної життєдіяльності – вміння активно стверджувати свою професійну індивідуальність. Суб'єктність викладача технічних дисциплін – вищий рівень активності, цілісності, автономності людини, причому суб'єкт має здатність розв'язувати суперечності між суб'єктом і об'єктом, особистістю і діяльністю, між собою та іншими людьми. Суб'єкт – завжди діяч [9, с. 111]. Суб'єктність фахівця вищої школи виявляється в самостійності, предметності, креативності, вмінні планувати, організувати, спрямовувати, корегувати свою діяльність. З іншого боку, педагогічна усвідомлена діяльність впливає на формування людини як суб'єкта [10]. У педагогічному плані найважливішим постає ціннісний аспект педагогічної діяльності, бо суб'єктність – властивість особистості не лише привласнювати, транслювати, але й породжувати сенси діяльності як актуальні цінності.

Однією з умов професійно-педагогічного вдосконалення викладачів технічних дисциплін є готовність особистості до освітнього процесу.

Готовність у теоретичному ракурсі схарактеризована різноманітно: вона може бути, заниженою, завищеною, підвищеною, тимчасовою. Готовність до вдосконалення викладача технічних дисциплін характеризується тривалістю та стійкою педагогічною мотивацією, а також продуктивністю, що веде до успіху в педагогічній діяльності. Тобто успіх, ефективність вдосконалення викладача прямо пов'язана з готовністю відмовитися від попередніх намірів, досягнених результатів, непродуктивних намагань. Оптимальний стан готовності викладача технічних дисциплін до професійно-педагогічного вдосконалення перебуває на перехресті власного особистісного потенціалу викладача з потенціалом педагогічної діяльності. Готовність до професійного вдосконалення формується ще під час навчання у вищому закладі освіти, відображаючи ступеневість процесу професійного становлення, що зумовлено його дискретними етапами [11]. Такі етапи становлять послідовність якісних перебудов у професійній свідомості та діяльності в професійному образі особистості, у рефлексії, функціях і технологіях їх використання.

Представлені вище результати дозволяють виокремити внутрішні педагогічні умови: 1) професійний потенціал педагога, його організаційні здібності, особистісний рівень компетенції; 2) психолого-педагогічна готовність до освітньо-виховного процесу з елементами самовиховання, самоаналізу, самокритики; 3) викладач як синергетична система із внутрішніми процесами бифуркації, флуктуації, невизначеності здатна до самоорганізації та самовдосконалення. Зовнішні педагогічні умови ґрунтуються на науково-методичних, освітніх, інноваційних, інформаційних технологіях. Впровадження цих складників у педагогічну практику конкретного вищого закладу освіти відбувається передусім з метою створення креативно-розвивального освітнього середовища через роботу навчально-методичного кабінету і навчально-методичної лабораторії з залученням голів циклових комісій, класних керівників і кураторів груп (тьюторів). По-друге, має бути реалізований менеджмент організації освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити технічні умови для проведення і здійснення логістики впровадження інновацій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Фишман Б. Е. Педагогическая поддержка профессионального саморазвития педагога / Б. Е. Фишман // Пед. образование и наука. – 2006. – № 2. – С. 10 – 17
2. Агацци Э. Моральное измерение науки и техники / Э. Агацци. – М.: Наука, 2006. – 358 с.
3. Дильтей В. Описательная психология / В. Дильтей; пер. с нем. Е. Д. Зайцевой; под ред. Г. Г. Шпета. – Второе изд. – СПб.: Алетейя, 1996. – 160 с.
4. Ковальчук В. В. Розвиток засобів масової комунікації як провідник нових інформаційних технологій у педагогіці / В. В. Ковальчук, Л. В. Долінська // Вісник Інженерної Академії України. – 2016. – № 2. – С. 161–165.
5. Долінська Л. В. Про формування концепцій у процесі навчання учнів і студентів / Л. В. Долінська, В. В. Ковальчук // Наукові праці: Науково-методичний журнал. Педагогічні науки. – Миколаїв: Вид-во Чорноморський державний гуманітарний університет ім. П. Могили, 2010. – Т. 123.; Вип. 110. – С. 6–12.
6. Зимняя И. А. Педагогическая психология : учеб. для вузов / И. А. Зимняя. – Изд. второе, доп., испр. и перераб. – М. : Издат. корпорация «Логос», 2000. – 384 с.

7. Долінська Л. В. Вступ в теорію систем та теорію управління / Л. В. Долінська, В. В. Ковальчук. – Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2010. – 256 с.
8. Цветкова Г. Г. Педагогічні умови здійснення професійного самовдосконалення викладачів гуманітарних спеціальностей / Г. Г. Цветкова // Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова: зб. наук. пр. – К., 2013. – Вип. 19. – С. 171–175. – (Сер. 16. «Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики»).
9. Петровский В. А. Словарь / В. А. Петровский; под ред. М. Ю. Кондратьева // Психологический лексикон: энциклопед. слов. в шести т. / ред.-сост. Л. А. Корненко; под общ. ред. В. А. Петровского. – М.: ПЕРСЕ, 2006. – 176 с.
10. Брушлинский А. В. Психология субъекта: (страницы последней книги А. В. Брушлинского. Гл. 2 «Психология и тоталитаризм») / А. В. Брушлинский // Психол. журн. – 2003. – Т. 24. – № 2. – С. 7–14.
11. Бодалев А. А. Как становятся великими или выдающимися?: учеб. пособие / А. А. Бодалев, Л. А. Рудкевич. – М.: Изд-во Ин-та Психотерапии, 2003. – 287 с.

REFERENCES:

1. Fishman, V. E. (2006). Pedagogicheskaya podderzhka professionalnogo samorazvitiya pedagoga [Pedagogical support of professional self-development of the teacher] – Ped. obrazovanie i nauka – Pedagogical science and education, 2, 10–17 [in Russian].
2. Agazzi, E. (2006). Moralnoe izmerenie nauki i tehniki [Moral measurement of science and technology]. M.: Science [in Russian].
3. Diltey, V. (1996). Opisatel'naya psihologiya [Descriptive Psychology]. (Ye. D. Zaytseva Trans). G. G. Shpet (Ed.). Spb.: Aleteya [in Russian].
4. Kovalchuk, V. V. & Dolinska, L. V. (2016). Rozvytok zasobiv masovoi komunikatsii yak providnyk novykh informatsiinykh tekhnolohii u pedahohitsi [Development of mass communication as a guide of new information technologies in Pedagogy] – Visnyk Inzhenernoi Akademii Ukrainy – Bulletin of the Ukraine's Engineering Academy, 2, 161–165 [in Ukrainian].
5. Dolinskaya, L. V. (2017). Pro formuvannya kontseptsii u protsesi navchannia uchniv i studentiv [Forming and improvement of professional and pedagogical properties of students obtaining technical specialties] – Naukovi pratsi: Naukovo-metodychnyi zhurnal. Pedahohichni nauky – Scientific works: Scientific and methodological journal. Pedagogical sciences, 110 (Vols. 123), 6–12 [in Ukrainian].
6. Zimnyaya, I. A. (200). Pedagogicheskaya psihologiya [Pedagogical Psychology]. (2nd ed., rev.). M.: Izdat. korporatsiya «Logos» [in Russian].
7. Dolinska, L. V. & Kovalchuk, V. V. (2010). Vstup v teoriyu system ta teoriyu upravlinnia [Introduction into the theory of systems and theory of management]. Odesa: vydavets Bukaiev Vadym Viktorovych [in Ukrainian].
8. Tsvietkova H. H. Pedahohichni umovy zdiisnennia profesiinoho samovdoskonalennia vykladachiv humanitarnykh spetsialnostei [Pedagogical conditions for professional self-improvement of teachers of humanities]. – Nauk. chasop. Nats. ped. un-tu imeni M. P. Drahomanova – Scientific magazine of the National pedagogical university named after M. P. Drahomanov, 19, 171–175 [in Ukrainian].
9. Petrovskiy, V. A. & Kornenko, L. A. (2006). Psihologicheskii leksikon: entsikloped. slov [Psychological lexicon: encyclopedia of words]. (Vols 1 – 6). M.: PERSE [in Russian].
10. Brushlinskiy, A. V. (2003). Psihologiya sub'ekta [Subject Psychology]. Psihol. Zhurn. – Psychological journal, 2, Vols. 24, 7–14 [in Russian].
11. Bodalev, A. A. & Rudkevych, L. A. (2003). Kak stanoviatsia velykymy yly vidaiushchymysia? [How can one become great or outstanding?]. M.: Izd-vo In-ta Psihoterapii [in Russian].

*Людмила Васильевна Долинская,
заведующая учебно-методической лабораторией,
Одесский колледж компьютерных технологий
Одесского государственного экологического университета,
ул. Львовская, 15, г. Одесса, Украина*

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ТЕХНИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ КОЛЛЕДЖА

В статье проведен анализ проблемы по теме исследования. Организован и реализован педагогический эксперимент. Он включал этапы: констатирующий, формирующий и конечный. В эксперименте участвовали молодые (неопытные) преподаватели технического профиля шести колледжей Украины, разделенные на две группы респондентов: контрольную (53 человека) и экспериментальную (55).

Выделены педагогические условия развития профессиональной компетентности специалистов этой группы в системе образовательной среды колледжа. Первое педагогическое условие - это научно-методическое сопровождение. Оно вытекает из необходимости создания условий для овладения секретами преподавательской деятельности непосредственно в первые годы работы. Второе условие – это организационно-информационное. Ориентировано на реализацию творческой свободы специалиста в контексте ответственности за конечный результат. Третье – это сопровождение в организационно-

воспитательной работе. Предполагает работу молодого преподавателя как ассистента куратора группы. Эта работа находилась под полным контролем опытных преподавателей (наставников) и администрации.

Для оценки развития профессиональной компетентности специалистов в системе образовательной среды колледжа выделены компоненты: когнитивный, мотивационно-ценностный и деятельностный.

Уровень профессиональной компетентности определялся через проведение тестовых срезов в конце каждого этапа эксперимента. Были использованы тесты: для оценки мотивации личности, оценки знаний и компетенций по курсу «Педагогика», на определение организаторских способностей. Используя теорию оценок, результаты тестирования переводились в 100-бальную шкалу.

Использовались следующие уровни профессиональной компетентности этой группы преподавателей. Репродуктивный (недостаточный: 0-20 баллов), адаптивный (низкий: 21-40 баллов), локально – методологический (средний: 41-60 баллов), системно-моделирующий (высокий: 61-80 баллов), системно-моделирующий деятельность и поведение (81-100 баллов). Высокий и наивысший уровень продемонстрировали педагоги с огромным педагогическим опытом. Молодые педагоги находились на первых трех уровнях. После внедрения педагогических условий число респондентов в экспериментальной группе с недостаточным уровнем компетентности снизилось на 25,4%, а процент преподавателей со средним уровнем увеличился на 14,6%, низким – на 10,8%. Преподаватели экспериментальной группы продемонстрировали позитивную динамику влияния предложенных нами подходов. Экспериментально доказано, что педагогические условия являются инновационными, действенными и обеспечивают развитие профессиональной компетентности преподавателей в условиях практической педагогической работы. Этот факт подтвердила статистическая обработка результатов с применением критерия Колмогорова-Смирнова, а также углового распределения Фишера.

Ключевые слова: педагогические условия, компетентность, образование, колледж, преподаватель, техническое направление.

***Lyudmila Vasilyevna Dolinskaya,**
Chief of Educational and Methodical Laboratory,
Odessa College of Computer Technologies at
Odessa State Environmental University,
15 Lvovskaya Str., Odessa, Ukraine*

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR PROFESSIONAL IMPROVEMENT OF TEACHERS OF TECHNICAL DISCIPLINES WITHIN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF COLLEGE

The problem on the research topic is analyzed in the article. A pedagogical experiment was organized and implemented. It included these stages: ascertaining, forming and final. The experiment involved young (inexperienced) teachers of the technical profile working in six colleges of Ukraine; they were divided into two groups of respondents: a control (53 people) and an experimental one (55). Pedagogical conditions for the development of the professional competence of the specialists constituting this group in the system of the educational environment of the college are singled out. The first pedagogical condition is scientific and methodological support. The second one is organizational and informational. The third pedagogical condition presupposed support in the organizational and educational work. In order to assess the development of professional competence of specialists within the system of the college educational environment there were identified the components, as follows: cognitive, motivational, value-oriented and activity-centred. The level of professional competence was determined through conducting test sections at the end of each stage of the experiment. Tests were used in order to assess the motivation of the individual, to assess knowledge and competencies in the course “Pedagogy”, to determine the respondents’ organizational skills. The following levels of professional competence of this teachers’ group were used. Reproductive (insufficient: 0-20 points), adaptive (low: 21-40), locally methodological (average: 41-60), system-modelling (high: 61-80), system-modelling activity and behaviour (81-100). High and the highest levels were demonstrated by teachers having huge pedagogical experience. Young teachers took the first three levels. After the introduction of the designated pedagogical conditions, the number of respondents constituting the experimental group with insufficient level of competence decreased by 25.4%, and the percentage of the teachers demonstrating an average level increased by 14.6%, the low one – by 10.8%. The teachers of the experimental group demonstrated a positive dynamics of influence of the approaches which we proposed. This fact was confirmed by a statistical treatment of the results using the Kolmogorov-Smirnov test, as well as Fisher’s angular distribution.

Keywords: pedagogical conditions, competence, education, college, teacher, technical direction.

Подано до редакції: 04.01.2018 р.

Рекомендовано до друку: 17.01.2018 р.

Рецензент: д.пед.н., професор А. М. Бозуш